

Projecte educatiu

---

acció
escolta
de Catalunya

Acció Escolta
de Catalunya

Una proposta...

Acció Escolta de Catalunya constitueix una proposta d'educació en la llibertat des de l'Escoltisme; una escola de ciutadania activa, democràtica, laica, progressista i catalana. Té la finalitat de contribuir a l'autoformació de persones lliures, compromeses, coherents i obertes disposades a transformar la societat i construir un món millor i més just.

L'educació és l'eix vertebrador de qualsevol proposta de canvi social. Els obstacles per al progrés social es troben en els valors i en les actituds que es deriven del canvi; per aquesta raó la tasca de l'educació popular esdevé una eina imprescindible.

Els petits canvis, si provenen de la raó, són poderosos. Aquests petits canvis esdevenen un projecte col·lectiu quan s'inscriuen en el marc de la nostra tasca educativa. Apostem per la solidaritat, el compromís, l'austeritat, l'amistat, la cooperació, la integració i la justícia, elements que configuren tots ells la possibilitat d'exercir la llibertat com a via per arribar a les més altes cotes possibles de felicitat personal i pública.

No es pot dissociar educació i política. Cal apropar l'infant, l'adolescent o el jove a una realitat que és socialment rellevant. La nostra proposta no està lligada a cap ideologia de partit, però té posicionaments ideològics sense reprimir el dret a altres opcions.

La política ha de ser viscuda en funció de la nostra opció. La posem en pràctica per mitjà de l'educació d'infants, adolescents i joves de la relació coherent amb l'entorn més proper i fins i tot llunyà.

... d'educació en la llibertat...

De manera coordinada amb els altres agents educatius, l'escola i la família, reforcem en els infants, adolescents i joves un valors bàsics amb l'objectiu de facilitar-los mitjans per a què aprenguin a ser feliços. Aportem eines per desenvolupar el sentit crític que els ajudi a construir el seu sistema de valors.

Ajudem als infants, adolescents i joves a pensar i reflexionar per ells mateixos, a valorar les petites coses, a ser sensibles amb els problemes dels altres, a saber escollir i renunciar. Educar en la llibertat suposa ajudar a formular i desenvolupar un projecte personal de vida. Proposem i eduquem des del que fem i som i respectem el protagonisme de l'infant, l'adolescent o el jove en el seu procés educatiu mitjançant el diàleg, l'exemple i l'acompanyament. Així gaudiran d'una llibertat fruit del coneixement, la responsabilitat, l'esforç personal i l'autodisciplina.

... des de l'Escoltisme; un sistema educatiu:

Compromès

La **Promesa Escolta** consisteix en la invitació personal a cada infant, adolescent o jove a comprometre's lliurement davant dels seus companys. La **Llei Escolta** és la proposta que exposa de forma positiva els nostres principis i valors. Promesa i Llei són l'expressió del compromís escolta arreu del Món.

On es descobreix per mitjà de l'acció

El mètode del projecte permet a infants, adolescents i joves idear, escollir, planificar, dur a terme, avaluar i celebrar les seves inquietuds, les activitats. El joc permet desenvolupar rols, descobrir regles, associar-se amb els altres, assumir responsabilitats, posar a prova les forces, aprendre a guanyar i a perdre, avaluar encerts i errades, etc. Hi ha altres elements -les rutes, les festes del barri, els campaments volants, els fòrums, els jocs de rol- importants per a dur a terme una veritable educació per mitjà de l'acció.

Democràtic i participatiu

La vida en petits grups ensenya a establir vincles entre les persones, permet la distribució de responsabilitats progressives i la creació d'un espai educatiu privilegiat per a créixer i desenvolupar-se. A cada grup d'edat, a més a més, existeixen òrgans de govern (espais de participació i decisió), que garanteixen l'establiment d'una estructura fidel als principis democràtics.

Amb programes progressius, innovadors i engrescadors

De manera progressiva, l'infant, l'adolescent i el jove comprèn que el seu pas per l'escoltisme és una oportunitat d'autoformar-se: es diverteix, fa amics, viu aventures i se sent útil, especial, diferent. El marc simbòlic, la presa de responsabilitats i compromisos i les activitats, responen als interessos d'infants, adolescents i joves i aporten màgia i atractiu a les activitats.

On s'inicia a l'infant, l'adolescent o al jove en la implicació social

Les activitats d'implicació en l'entorn social són una eina que permet a infants, adolescents i joves ser solidaris, integrar-se en el desenvolupament de les seves comunitats, descobrir altres realitats socials i culturals i estimular la iniciativa per "deixar el món millor que no l'hem trobat". Volem formar persones compromeses amb una societat més justa, preocupades per la transformació social.

En contacte amb l'entorn

Quan decidim dedicar una part del nostre temps lliure per fer activitats de forma voluntària i altruista som part de l'avantguarda d'un procés de transformació social que, des d'una posició molt determinada, qüestiona les arrels d'una societat individualista i consumista. La felicitat i els drets de les persones han de ser el més important i hem de reivindicar el valor que tenen. En tot aquest procés crític, però, és indispensable la implicació i actuació coordinada de tots els agents educatius (família, escola, barri/municipi, teixit social).

La vida a la natura és un repte i una oportunitat. És un repte, en un món dominat per la cultura de la comoditat, viure en un medi que exigeix austeritat i respecte. És una oportunitat de fer exercici en un medi sa, de posar a prova les pròpies capacitats, de comprendre les exigències bàsiques de la vida en grup i de descobrir, valorar i meravellar-se del món que ens envolta.

Les tecnologies de la informació i comunicació (TIC) són un dels mitjans dels que disposem per a transformar. No només suposa una magnífica eina pedagògica per l'adquisició d'habilitats, si no que esdevé una aposta clara per reduir desigualtats entre persones. Com amb qualsevol altre mitjà educatiu d'accés global, en promovem el seu ús des d'un punt de vista ètic, crític i responsable.

Un repte per a cadascú

Proposem a cada infant, adolescent o jove un seguit de reptes personalitzats, progressius i engrescadors en el seu pas per les diferents etapes educatives o grups d'edat. Aquests reptes responen als interessos i particularitats de cadascú així com a les necessitats educatives i al propi ritme de desenvolupament.

Una escola de ciutadania activa,

Treballem en l'autoformació d'infants, adolescents i joves, recolzada per persones voluntàries formades com a educadors. Les persones que decidim utilitzar el nostre temps lliure per fer activitats escoltes formem part de l'avantguarda d'un procés de transformació social, qüestionem una societat individualista i consumista en la qual els diners i el poder són molt més importants que no pas els drets de les persones. El cap escolta es compromet i participa en la transformació social mitjançant la seva tasca educativa de forma gratuïta.

Qüestionar determinats esquemes de comportament majoritaris implica donar coneció a un sistema de valors i actituds com a exemple alternatiu diferent d'allò a què els infants, adolescents i joves estan acostumats. És d'aquesta manera que pretenem ajudar a infants, adolescents i joves a esdevenir persones:

Lliures,

entenent la llibertat com a possibilitat d'escollir i decidir sobre un mateix i tot allò que l'envolta amb l'objectiu de cercar la felicitat, d'esdevenir una persona autònoma, autèntica i espontània.

Compromeses,

entenent el compromís com una decisió personal de responsabilitat amb un mateix, amb els altres i amb la societat.

Coherents,

entenent la coherència com l'actitud de les persones que actuen i diuen segons pensen, amb tarannà reflexiu i crític.

Obertes,

entenent com a persones obertes aquelles que siguin expressives, afectives, creatives

Democràtica,

Promoure valors democràtics significa ser conscient que participem d'una col·lectivitat d'individus lliures en la qual ens atorguem drets entre nosaltres i que responem amb deures que han de fer possible la vida en comú.

En la mesura que una societat té un teixit social fort i articulat, la qualitat democràtica d'aquesta augmenta de forma exponencial. S'entén l'escoltisme com una expressió més de l'associacionisme en la que assumim la responsabilitat de construir ciutadania, i ho fem a la vida en el petit grup, a l'agrupament escolta, a l'associació i a la seva xarxa de relacions amb l'entorn.

El nostre compromís es fonamenta en un compromís polític en espais interassociatius i d'interlocució amb les administracions públiques des de la independència i l'autonomia del projecte associatiu propi, amb l'objectiu de formular propostes que enriqueixin les polítiques públiques, principalment de joventut, d'educació i de cultura.

Disposem d'una proposta que preveu la participació en la decisió de les línies prioritàries de compromís així com en l'elecció d'activistes i de dirigents. Existeixen mecanismes que, fonamentats sota el principi de transparència, permeten garantir una participació i implicació continuada en aquelles decisions que ens afecten en conjunt, com un aprenentatge constant. La motivació que així sigui, és el compromís amb l'associacionisme educatiu basat en les regles del joc establertes de forma col·lectiva i que persegueixen el foment de la participació interna, la confiança -base de la relació escolta i el funcionament democràtic-, la transparència econòmica i la sostenibilitat del projecte des de l'austeritat, la gestió respectuosa de les persones implicades, la garantia de relleu i la congruència de les activitats i de les informacions.

El repartiment de responsabilitats es basa en l'experiència, la motivació i la capacitat de les persones que s'hi volen implicar. L'assumpció d'aquestes és coherent vers la situació personal de cadascú i les necessitats existents. Vetllem per a la formació continuada de les persones involucrades, per tal que es garanteixi la plenitud en l'exercici de la responsabilitat i el bon funcionament global. Tanmateix, volem fer extensius aquests valors, com agents multiplicadors, a les plataformes on treballem coordinadament.

Laica,

Assumim que cada infant, adolescent i jove té, des del seu naixement, una dignitat irrenunciable. Cada persona té dret a triar el seu propi camí en la vida, té dret a descobrir què el fa feliç i té dret a perseguir aquesta felicitat. L'agrupament escolta esdevé, per tant, un espai de llibertat que és, primer de tot, llibertat de pensament. No podríem ser lliures si no ho fossin les nostres consciències. L'escoltisme laic, doncs, esdevé una opció en favor d'una educació que troba el seu cim més alt en el lliurepensament.

Als agrupaments escoltes les consciències dels infants, adolescents i joves no són violentades, no s'imposa cap veritat absoluta, no hi ha monopolis morals ni dogmes indiscutibles. Hi ha unes normes de convivència, uns valors compartits i un clima pedagògic que convida a cadascú a somiar. I el que és encara més important: l'escoltisme dóna eines als infants, adolescents i joves per a poder complir els propis somnis que mai seran malsons per a ningú.

Descobrir el sentit de la natura, empatitzar, cooperar amb els altres, prendre responsabilitats o optar per la solidaritat són formes de desenvolupar el sentit espiritual personal en la vida quotidiana, per fer créixer el nostre estat de consciència de la realitat. Així doncs, la laïcitat com a principi educatiu, troba en el mètode escolta un espai privilegiat. Perquè l'escoltisme és una escola de vida que manté l'infant, l'adolescent i el jove davant dels reptes permanents i l'estimula a plantejar-se el seu propi progrés personal, indestruïble del progrés col·lectiu.

Progressista,

El progrés social ha de permetre deixar aquest món millor que no l'hem trobat. El compromís escolta va més enllà de l'activitat en petit grup, a l'agrupament o a l'associació. Dit d'una altra manera, l'activitat va dirigida i està pensada per canviar la societat. Educar per a la transformació social és l'eix fonamental en el procés educatiu. I els agrupaments escoltes no estan al marge d'això. La tasca educativa que en aquest marc es desenvolupa esdevé una veritable eina de transformació social basada en l'acció i en la proximitat.

No eduquem per a la lluita contra les desigualtats que existeixen sinó que eduquem des de la lluita contra les desigualtats. Al nostre entorn més immediat i també arreu del món, les principals desigualtats són generades per les opcions personals, per la condició o pel poder adquisitiu. Totes elles condicionen a moltes persones des del dia que neixen i perpetuen un món amb oportunitats desiguals.

Partim d'un treball educatiu que fomenta la igualtat d'oportunitats, entès com la possibilitat d'elecció de les alternatives d'acció existents en l'estructura social. Les persones tenim els mateixos drets i deures. Només des de l'exercici de la plena ciutadania podrem avançar socialment, i ciutadania fa referència justament als drets civils que ens asseguren la lliure determinació en la presa de decisions.

I catalana,

El país no és un ens eteri o abstracte determinat pels atzars de la història.

Tampoc és un concepte tancat i immòbil, insensible als canvis demogràfics i socials que qualsevol societat pateix. Un país és un conjunt de persones que han tingut consciència de pertànyer a un col·lectiu sobre el que tenen elements en comú, com la llengua o la voluntat de ser.

L'escoltisme català majoritàriament ha estat un projecte de cohesió i de construcció col·lectiva que sempre ha tingut una visió integral de país.

Si llegim "Escoltisme per a nois" trobem que la proposta educativa de Baden Powell ja fa més de 100 anys ja preveia el coneixement del propi entorn com a part imprescindible del "joc escolta". L'estima cap al seu país, però també el respecte cap a la seva gent, el fan concloure que el futur del seu país serà inevitablement, el futur de les seves persones joves. Conèixer, aprendre i compartir és esdevenir conscient d'allò que t'envolta, sentir-se arrelat, formar part d'un conjunt és tenir cura d'aquest entorn i comprometre't per transformar-lo.

A més, estimar el país esdevé el punt de trobada dels catalans i catalanes

que ja hi érem, amb els nous que hem vingut. El coneixement d'altres realitats i entorns és també aprendre a estimar i enriquir el nostre des d'una visió oberta i inclusiva.

L'escoltisme mundial és el resultat de la suma d'escoltismes

Cadascú amb el seu accent, el seu color, els seus costums, també de la història dels seus països, perquè tots aquests elements ens ajuden a entendre d'on venim, quins són els orígens, els anhels. Cada país té la seva particular forma de veure el món, que ha de ser respectada i escoltada; escoltada en les llengües a través de la qual han parlat de pares a fills i d'avis a nets.

Quan avui parlem de globalització ens referim a un món en el que la pluralitat d'accents pot estar en perill, un món en el que la presa de decisions cada cop està més indefinida i en el que les distàncies semblen més curtes perquè tot tendeix a la homogeneïtzació. Per això és més necessari que mai que la nostra aportació a l'escoltisme mundial la fem des de la nostra condició de catalans i catalanes. Condició que ens ve donada pel lloc on ens desenvolupem com a persones: el lloc on desenvolupem la nostra tasca educativa.

L'agrupament escolta,

És la base de l'organització escolta i és el lloc on l'infant, l'adolescent i el jove realitza la seva acció educativa, el seu marc de referència. Pretén ser una aportació a l'educació per a la convivència, i infants, adolescents i joves són al centre de la proposta. És un espai de socialització, on tenen l'oportunitat de ser i sentir-se protagonistes del seu temps lliure; on exerceixen i experimenten els avantatges de la cooperació entre persones. És el marc d'expressió de les capacitats i sensibilitats de cadascú, d'aprenentatge del diàleg i del respecte.

La manera com s'organitza té una gran importància en tant que permet a infants, adolescents, joves i adults poder participar plenament ja que pretén ser coherent amb dos principis bàsics: el democràtic i el de la responsabilitat personal. S'ofereixen canals definits de participació en la presa de decisions i una delimitació clara de responsabilitats.

Cada agrupament escolta fa la seva tasca en una comunitat humana concreta, adequada al seu projecte educatiu i a la realitat del seu poble o barri, i compta amb una història i unes tradicions pròpies. Totes les persones que han passat pel cau, les famílies que decideixen portar els infants, el vincle amb el teixit associatiu, la relació amb les institucions públiques i altres circumstàncies configuren la seva identitat. Treballen en xarxa, comparteixen i intercanvien experiències com a eina per a canviar els models socials; constitueixen un projecte d'associacionisme de participació i transformació social conjuntament amb espais, casals i grups de joves, ateneus populars, associacions de veïns, entitats culturals i cíviques o centres excursionistes.

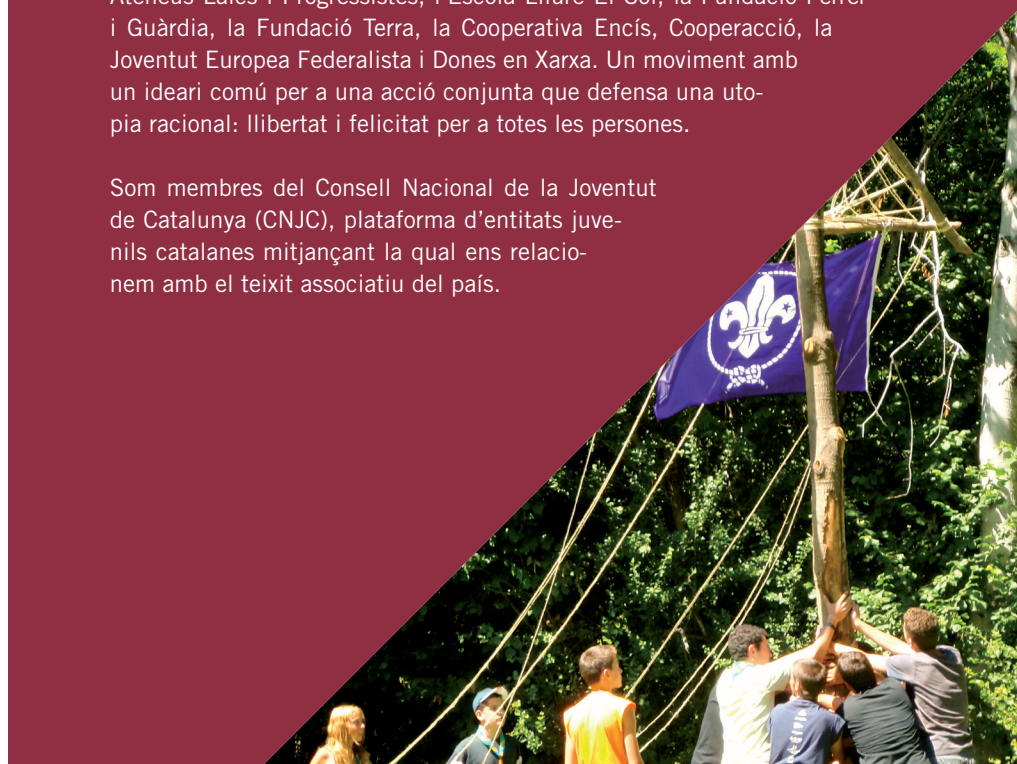
Els nostres vincles

Amb voluntat d'unir esforços de l'Escoltisme Català, som membres de la Federació Catalana d'Escoltisme i Guiatge (FCEG), mitjançant la qual pertanyem i participem a l'Organització Mundial del Moviment Escolta (WOSM).

Acció Escolta de Catalunya està integrada dins la Federación de Asociaciones de Scouts de España (ASDE) i s'agermana amb les seves associacions membres de la resta de l'Estat mantenint un lligam de col·laboració, intercanvi i participació.

Participa del Moviment Laic i Progressista (MLP) format per Esplais Catalans, l'Escola Lliure El Sol, l'Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya, Ateneus Laics i Progressistes, l'Escola Lliure El Sol, la Fundació Ferrer i Guàrdia, la Fundació Terra, la Cooperativa Encís, Cooperació, la Joventut Europea Federalista i Dones en Xarxa. Un moviment amb un ideari comú per a una acció conjunta que defensa una utopia racional: llibertat i felicitat per a totes les persones.

Som membres del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC), plataforma d'entitats juvenils catalanes mitjançant la qual ens relacionem amb el teixit associatiu del país.

La missió de l'Escoltisme,

és contribuir a l'educació de joves, per mitjà d'un sistema de valors basat en la Llei i la Promesa escolta, per tal de participar en la construcció d'un món millor on les persones s'auto-realitzin com a individus i juguin un paper constructiu en la societat.

Per aconseguir-ho:

- proposa als joves entrar, al llarg dels seus anys de participació, en un procés d'educació no formal
- utilitza un mètode original pel qual cadascú és l'agent principal del seu desenvolupament per a esdevenir una persona autònoma, solidària, responsable i compromesa
- els ajuda a establir un sistema de valors basat en principis espirituals, socials i personals com ho expressen la Promesa i la Llei

Declaració de Missió de l'Escoltisme,
Conferència Escolta Mundial,
Durban 1999

**acció
escolta**
de Catalunya

Acció Escolta de Catalunya

c/ d'Avinyó, 44, 1r pis. 08002 Barcelona
Tel: 93 601 16 43 - Fax: 93 342 90 48
accioescolta@accioescolta.org
accioescolta.cat

***Una escola de ciutadans actius,
progressista i catalana***

